

Ons offer aan het avondmaal

Christus' offer en ons offer.

Aan het avondmaal gedenkt de gemeente het offer dat Christus voor haar bracht. Dit behoeft in een Baptistengemeente geen uitvoerig betoog. Zó vieren we het avondmaal, iedere eerste zondag van de maand. Het Nieuwe Testament laat echter zien dat het avondmaal niet alleen staat in het teken van Christus' offer, maar ook in het teken van het offer dat de avondmaalsgangers brengen. Het avondmaalsbrood is teken van het lichaam waarin Jezus zichzelf offerde. Paulus schrijft hierover: *šIs niet het brood, dat wij breken, een gemeenschap met het lichaam van Christus?ö* (I Cor. 10:16). Wie het avondmaalsbrood breekt en eet, heeft gemeenschap met Christus in zijn zelfopoffering. In deze gemeenschap ontvangt de gelovige de zegen van Christus' offer. Maar er gebeurt méér in deze gemeenschap. De gelovige wordt ook opgenomen in de activiteit van Christus' zelfopoffering. In de avondmaalsgemeenschap met Christus wordt de gelovige zelf waarvan hij neemt: offer. Dit is de achtergrond van de woordspeling die Paulus in I Cor. 10:16-17 maakt met het woord *šlichaamö*. Tweemaal gebruikt hij het woord. De eerste maal als aanduiding van het lichaam waarin Christus zichzelf offerde: *š Is niet het brood dat wij breken, een gemeenschap met het lichaam van Christus?ö*. De tweede keer duidt het woord *šlichaamö* op de avondmaal vierende gemeente: *šOmdat het één brood is, zijn wij, hoevelen ook, één lichaam"*. Het avondmaalsbrood duidt op het lichaam dat zowel het lichaam van Christus' zelfopoffering is als de gemeente. De avondmaal vierende gemeente wordt wat zij eet: lichaam van Christus, Christus in zijn zelfopoffering. In dit verband moet opgemerkt worden dat de term *šavondmaalsgastenö* een foute is. Aan het avondmaal ben je geen gast. Een gast komt en gaat. Deze vrijblijvendheid is aan het avondmaal ondenkbaar. Aan de avondmaaltafel word je wat je eet: lichaam van Christus. De gast wordt in deze gemeenschap één met zijn gastheer en houdt hierin op gast te zijn. Hij gaat in zelfopofferende liefde op Hem lijken.

Voorbeelden uit de kerkgeschiedenis.

Deze nadruk op het offer van de avondmaal vierende gemeente is in de kerkgeschiedenis nooit verloren gegaan. In de kerk uit de eerste twee eeuwen van onze jaartelling was het gebruik dat gemeenteleden zelf brood en wijn meenamen en op de avondmaaltafel plaatsten. Wie er oog voor heeft, wordt in dit gebruik getroffen door de wijze waarop het de gemeenschap met Christus tot uitdrukking brengt. Christus, de gastheer, neemt het offer van de avondmaalsgangers als teken van zijn eigen offer! Er is in Christus' handen een samen gaan van zijn eigen unieke offer en het offer van zijn gemeente. In de gemeente van de doperse kerkreformatator Balthasar Hubmaier werd vóór de avondmaalsviering de vraag gesteld of de gemeenteleden bereid waren zich voor elkaar te laten verbreken zoals Christus zich voor hen had laten verbreken. Ook in deze gemeente was er aan het avondmaal niet alleen aandacht voor Christus' offer ten behoeve van de gemeente, maar óók voor het offer dat de gemeente in gemeenschap met Christus brengt.

Praktische suggesties.

Hoe staat het in onze gemeenten? Met enige goede wil zou je de avondmaalscollecte kunnen aanwijzen als een vorm van offeren door de gemeente. Maar zelfs in deze tijd van bezuinigen en inleveren heeft de avondmaalscollecte voor de meesten van ons waarschijnlijk weinig van een offer. Hoeveel moet je wel niet van je geld geven om daarmee iets van jezelf te geven? De gebruikelijke greep naar de portemonnee als een collectebus of collectezak passeert is voor de meesten een puur zakelijk gebaar. Is het niet de moeite waard om te proberen ook op andere wijze aan het avondmaal ruimte te scheppen voor het offer dat gebracht kan worden in gemeenschap met Christus' offer? De voorganger kan de namen noemen, van zieken en bejaarden die weinig bezoek krijgen of heel praktisch hulp nodig hebben. Hij kan andere noden doorgeven waarin door persoonlijke inzet van gemeenteleden voorzien kan worden. In reactie hierop in het midden van de gemeente je eigen naam noemen kan een offer zijn. Wanneer iemand zichzelf tijdens de avondmaalsviering spontaan geeft om een taak te vervullen, zal dit doorgaans inspirerend en stimulerend werken in de gemeente. Maar misschien hebt u het bange voor gevoel dat deze praktijk kan leiden tot ongezonde zelfpresentatie aan het avondmaal. - Er is verschil tussen jezelf als offer geven en jezelf als offer presenteren of etaleren - . Om dit te voorkomen kan de voorganger gemeenteleden uitnodigen, na een oproep aan het avondmaal, om hun namen op een papiertje in de collectezak te deponeren, samen met hun geldelijke avondmaalsgave. Wat ik bedoel te zeggen: wie creatief over deze zaak nadenkt vindt vast en zeker een goede manier!

Olof de Vries